

Czym jeżdżą polscy kierowcy ciężarówek?

Polskie firmy transportowe dynamicznie rozwijają swoje floty ciężarówek. Tylko w pierwszej połowie bieżącego roku zarejestrowano w naszym kraju o 12% więcej tego typu pojazdów, niż w analogicznym okresie roku poprzedniego¹. Nasi przewoźnicy dysponują również jednymi z najbardziej ekologicznych pojazdów — normy Euro 6 spełnia prawie 100 tysięcy ciężarówek w polskich firmach transportowych, a niewiele mniej, bo prawie 80 tysięcy spełnia normę Euro 5². Sprawdziliśmy stan floty transportu drogowego w Polsce oraz kto jeździ polskimi ciężarówkami.

Polskie ciężarówki, mimo iż w dużej mierze spełniają stosunkowo restrykcyjne normy panujące w Unii Europejskiej, nie należą jednak do pojazdów najmłodszych. Najwięcej wśród nich, bo prawie 40% to pojazdy w wieku od 11 do 20 lat. Jedna piąta całego parku maszynowego jest starsza niż 20 lat. Dla porównania, ciężarówek 4-letnich i młodszych jest najmniej, czyli tylko 17%³. Polskie firmy inwestują jednak w nowe maszyny, co pokazują zarówno dane dotyczące rejestracji, jak i statystyki produkcji. W drugim kwartale 2018 roku zarejestrowano ponad 15 tysięcy ciężarówek⁴. Rodzime fabryki wyprodukowały również w ubiegłym roku 170 tysięcy nowych pojazdów użytkowych⁵.

*Polska branża transportowa ma przed sobą bardzo ciekawy okres. Rynek dynamicznie się rozwija, w Europie w tym sektorze pracuje około 11 mln ludzi, co stanowi 5% wszystkich europejskich pracowników.⁶ Przewiduje się również, że w ciągu najbliższych 30 lat transport towarów może zwiększyć się aż o 60%⁷. Polska jest pod tym względem jednym z liderów w Europie – w minionym roku funkcjonowało u nas ponad 34 tysiące firm przewoźnych⁸. Tam, gdzie jest dynamiczny wzrost, jest też ryzyko, ponieważ w branży wzrósł znacząco poziom niewypłacalności⁹ – mówi **Jakub Ordon, ekspert OCRK**. - Firmy transportowe w Polsce to zazwyczaj niewielkie przedsiębiorstwa o flocie liczącej przeciętnie poniżej 10 pojazdów. Zgodnie ze sprawozdaniem GITD z 2018 roku ilość licencji to ponad 34 tysiące, zaś wydanych wypisów, wskazujących liczbę pojazdów, jest blisko 218 tysięcy. W firmie przewożącej rzeczy przypada średnio 6 samochodów na licencję. Ta ogromna liczba niewielkich przedsiębiorstw jest w dużej mierze narażona zarówno na ekonomiczne wahania rynku, jak i dolegliwości dynamicznie zmieniającego się środowiska prawnego. W tak skomplikowanej branży jak transport, upadłości są po prostu nieuniknione – dodaje Ordon.*

Po pierwsze doświadczenie

Sprawdziliśmy, kto na co dzień „zarządza” polską flotą przewoźową, czyli kim jest kierowca ciężarówki. Jak wynika z najnowszego raportu OCRK, średni wiek kierowcy w polskich firmach to 42 lata¹⁰. Najwięcej kierowców to osoby doświadczone, w wieku od 31 do 50 lat. W większości są to

¹ Informacja prasowa PZPM, 05.09.2018

² Dane GITD, za: <https://www.rp.pl/Transport/305089904-Polskie-TIR-y-wciaz-dominuja-w-Europie-ale-rosna-problemy.html>

³ Wszystkie powyższe wyliczenia pochodzą z rocznika 2018 PZPM

⁴ Raport kwartalny KPMG/PZPM 2018

⁵ Rocznik 2018, op.cit.

⁶ <https://planeta-transportu.pl/kondycja-branzy-tsl-podsumowanie-2017-r-analiza-i-prognoza-na-2018-r/>

⁷ Ibidem

⁸ GITD, za: Rzeczpospolita, op.cit.

⁹ Euler Hermes za: Rzeczpospolita, op.cit.

¹⁰ Raport OCRK

Polacy (86%), chociaż biorąc pod uwagę, że branża boryka się ostatnio z poważnymi problemami kadrowymi i według ostrożnych szacunków brakuje w niej nawet do 100 tysięcy pracowników¹¹, ta proporcja może się zmieniać na korzyść obcokrajowców. Dane OCRK pokazują, że polscy kierowcy spędzają przeciętnie ponad pół roku w delegacjach¹² i przejeżdżają średnio prawie 100 tysięcy km rocznie. I tutaj stan pojazdów, którymi jeżdżą, ma ogromne znaczenie ze względu na komfort pracy, mniejszą awaryjność, nowoczesne wyposażenie.

Czy jedzie z nami kierowca?

Co zaś czeka branżę w niedalekiej przyszłości? Przede wszystkim elektryfikacja, czyli gwałtowny rozwój pojazdów elektrycznych. Wielu czołowych producentów ciężarówek w ciągu kilku najbliższych lat planuje wprowadzić do oferty takie rozwiązania¹³. Elektryczne tiry będą mogły bez problemu wjeżdżać do rygorystycznie pilnowanych stref bezemisyjnych, których jest coraz więcej w europejskich miastach. Dzięki temu kierowcy takich pojazdów zaoszczędzą sporo czasu, ponieważ nie będą musieli ich omijać, a przewoźnicy pieniądze, bo nie będą opłacać wjazdu do wyznaczonych stref.

Poważnym problemem dla kierowców może okazać się z kolei rozwój technologii pojazdów autonomicznych. Wedle niektórych prognoz, do 2025 r. można spodziewać się, że co trzecia nowa ciężarówka będzie w zasadzie bezzałogowa¹⁴. - *Od samochodów autonomicznych, w tym również ciężarówek nie ma odwrotu, jest to sprawa oczywista. Byłbym jednak bardzo ostrożny z prognozowaniem szybkiego upadku zawodu kierowcy, ponieważ technologie te są jeszcze w powijakach. Najwięksi gracze motoryzacyjni mimo zaawansowanej fazy testów nie mogą nawet jeszcze marzyć o implementacji. Dochodzi tutaj oczywiście problem uregulowania prawnego tego typu rozwiązań oraz zwyczajnie ludzki lęk przed zawierzeniem życia maszynie, o ogromnych kosztach nie wspominając*¹⁵ - mówi **Mateusz Włoch** z Inelo, które dostarcza zaawansowane rozwiązania IT dla polskiej branży TSL.

Optymizm dotyczący tych technologii studzą również nieco eksperci z OCRK: - *Autonomiczne pojazdy i ciężarówki idealnie mogłyby sprawdzać się na długich i prostych drogach, na przykład w Stanach Zjednoczonych albo w Australii. W Europie jednak, gdzie zabudowa jest dużo gęstsza, a większość dróg prowadzi przez tereny miejskie, staje się to poważnym problemem. Użyteczność tego typu pojazdów jest na pewno większa podczas manewrów w magazynach i krótkich odcinkach między nimi, na dłuższych trasach jednak długo nic nie będzie w stanie zastąpić polskiego, doświadczonego kierowcy* - zauważa Jakub Ordon.

¹¹ <https://planeta-transportu.pl/kondycja-branzy-tsl-podsumowanie-2017-r-analiza-i-prognoza-na-2018-r/>

¹² OCRK, op.cit.

¹³ <https://www.energetyka24.com/do-europy-wjezdzaia-elektryczne-ciezarowki>

¹⁴ McKinsey & Company, <https://antyweb.pl/autonomiczne-ciezarowki-perspektywa/>

¹⁵ <https://antyweb.pl/autonomiczne-ciezarowki-perspektywa/>